

מז התלמוד

סדר נשים, מסכת כתובות, דף צ"א

אמר ר' יהודה: זילין פייסינהו. לא אשגחו. אמר ר' יהודה: אי לא
מפייסיתו ר' יהודה, מחינא לכו בסיילא דלא מבע דמא.

מחניא לכו - אכה אתכם
סילוא - קוץ
מבע דמא - מוציא דם

הסבר: רב עמרם הורה לבעלי הדין לפייס בממון את
הצד השני, ולא הסכימו. אמר להם: אם לא תפייסו
אותם, אכה אתכם בקוץ שאינו מוציא דם, כלומר
אטיל עליכם נידוי.

על המפה

בית הקברות העתיק בצפת

בית הקברות העתיק בצפת נמצא במערב העיר
צפת. זהו אחד מבתי הקברות העתיקים בארץ,
וקבורים בו תנאים, אמוראים, מקובלים וצדיקים
מכל הדורות. בבית הקברות מספר חלקות:
החלקה הספרדית העתיקה, החלקה האשכנזית
העתיקה, בית הקברות הצבאי, והחלקות החדשות.
בכניסה אליו נמצא מקווה האר"י. בין היתר קבורים
בבית הקברות הנביא בארי, רבי פינחס בן יאיר,
רב סעדיה גאון, ר' יוסף קארו, ר' שלמה אלקבץ
והאר"י, וכן קבורונת רעידת האדמה בשנת 1837
ולוחמי הפלמ"ח וההגנה שנפלו בקרבות על העיר.
למעלה מ-700 אלף איש מבקרים בבית הקברות
מדי שנה ופוקדים את קברי הצדיקים.

בית הקברות היהודי העתיק בצפת (Wikipedia, פארוק)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק
והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.
הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי,
עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק
פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות
קייא, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל
הארץ ואף בעולם.

תלמוד ישראלי - מפגשים דורות,
מחברים עולמות.

דף פ"ח: תקנות חז"ל להלואות

המלוא כסף ליהודי הזקוק לו, מקנים מצות עשה מן התורה. מצד שני, יהודי שזיכר
לתת הלואה לחברו ואינו עושה כן, עובר על איסור התורה, והתורה אף מכנה אותו
"איש בליעל". כדי שאנשים בעלי ממון לא יחששו להלוות פן לא ישיבו להם את
כספם, חז"ל תיקנו תקנות שונות לטובתם של המלווים.

דינים מומחים: כדי לדון דיני ממונות, צריך שישבו בבית הדין שלושה דינים מומחים.
אבל חכמים הקלו שאפשר לערוך דין תורה בעניני ממון גם בפני שלושה אנשים
שאינם מומחים. **לא לקחת קרקעות גרועות:** תקנה נוספת שתיקנו חכמים נוגעת
לגביית החוב. מדין תורה, הלואה רשאי לפרוע את ההלואה על ידי שהוא נותן למלוה
קרקע גרועה. חכמים תיקנו שיעלו לתת למלוה קרקע ביוניות ואינו יכול לתת לו
קרקע גרועה. כל התקנות הללו נעשו כדי "שלא תינעל דלת בפני לווים", שלא יהיה
מצב שאנשים יחדלו להלוות כספים והלווים ימצאו עצמם בפני דלתות נעולות.

דף פ"ט: אני לא רוצה "שובר"

השובר הוא מכתב שנותן המלוה ללווה כפשר הלואה פורע את חובו. מתי צריך לתת
שובר? אם לראובן יש שטר חוב עם עדים שכתוב בו ששמעון חייב לו מאה שקלים,
שמעון חייב לשלם את מאה השקלים הללו. יום אחד הגיע שמעון אל ראובן ואמר לו:
"יש לי כעת רק חמישים שקלים לפרוע לך, ובגדרת ה' בקרוב אפרע לך את חמישים
השקלים הנותרים". הסכים ראובן ואמר לשמעון: "אכתוב לך שובר שפרעת לי חמישים
שקלים, כי את שטר החוב איני רוצה להשיב לך, שהרי אתה עדיין חייב לי חמישים
שקלים נוספים. לכן לך יהיה "שובר" שיוכיח שחמישים שקלים כבר פרעת לי".

דף צ': בן ננס

בן ננס היה מחבריו של רבי עקיבא, ופעמים רבות הוא הסכים איתו בהלכה
ולפעמים חלק עליו. בן ננס היה כה בקיא בדיני ממונות, עד שרבי ישמעאל אמר
עליו שהרואה לעסוק בדיני ממונות ילך וישמש אותו, את בן ננס, כתלמיד לרבו
וכך ילמד היטב את הלכות ממונות. **שמו הפרטי של בן ננס היה "שמעון"**, אבל
הוא כונה "בן ננס" על שם אביו - הבן של ננס. לכן ננס היה עוד שני חברים בשם
שמעון, שלמדו יחד עמו אצל חכמי דורם, וגם הם כונו בשם האבות שלהם: **"בן
עזאי"** ו**"בן זומא"**. כשהתלמוד במסכת סנהדרין רוצה להזכיר את שלושתם הוא
אומר - "שמעון, שמעון ושמעון" - שמעון בן ננס, שמעון בן עזאי ושמעון בן זומא,
שברוב המקומות בתלמוד אינם נקראים בשם הפרטי אלא בשם אביהם בלבד.

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

מצד שני:

אולי כדי שהחזרה והתשובה
שלו יהיו שלמות, ומכיוון
שבמשך הזמן חשדו בכל
מיני אנשים, מלבד החזרת
הכסף שוקי גם צריך לספר
את הסיפור לכל החברים
ולבקש סליחה בפרהסיה.

אולי מספיק ששוקי רק
יחזיר את הכסף לקופת
הצדקה בחשאי, ובכך ינקה
את מצפונו, שכן הוא מחזיר
את הכסף שלקח, ובזה
העניין נסגר מבחינתו.

ו...מה?
התחבט?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתי אתונת ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il

תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

העיר צפת בימי גדולתה - אחת מארבע ערי הקודש

צפת נחשבה לאחת מארבע ערי הקודש בארץ ישראל. במאה ה-16 היא נכבשה בידי הטורקים, ובאותה תקופה התיישבו בה יהודים רבים ממגורשי ספרד והפכו אותה למרכז רוחני חשוב. מספרם של היהודים בעיר הגיע ל-13,000, הם עסקו במסחר ובמלאכה ומצבם הכלכלי היה טוב. באותו הזמן חיו בצפת גדולי המקובלים: ר' משה קורדוברו, האר"י, ר' חיים ויטאל, ר' יוסף קארו, המשוררים ר' ישראל נג'ארה ורבי שלמה אלקבץ, וצדיקים אחרים. בעיר היו 18 ישיבות ו-21 בתי כנסת. כמו כן פעל בה בית הדפוס הראשון במזרח התיכון. במאה ה-17 החל מצבה של העיר לדעוך בעקבות אסונות שונים, החכמים שחיו בה נפטרו או עזבו, והיא לא שבה למעמדה הקודם.

בתיים בעיר העתיקה צפת (Wikipedia, Beny Shlevich)

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'הארי', צפת

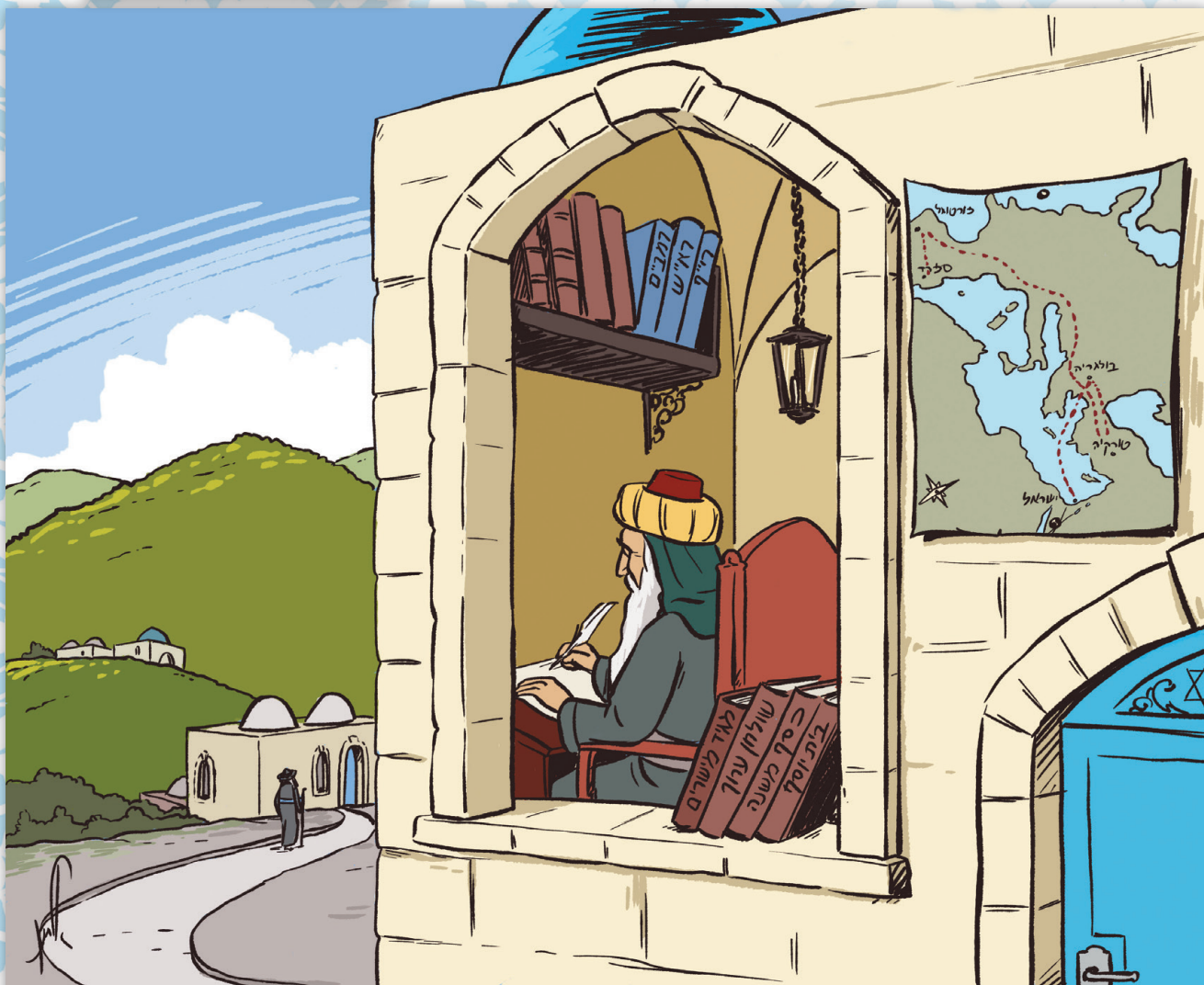
חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

הרמ"א - המפה על השולחן

רבי משה איסרליש, הרמ"א, חי בפולין במאה ה-16 והיה מגדולי הפוסקים. הוא החל לכתוב חיבור הלכתי מקיף שיכלול את כל ההלכות המעשיות, אך כאשר גילה שרבי יוסף קארו כבר עשה זאת בספרו שולחן ערוך, בחר לכתוב במקום זאת הגהות על השולחן ערוך, אותן כינה "המפה", בהן הוא מציג דעות ופסיקות אחרות המייצגות את מנהגי הקהילות אשכנז.

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 באיזו עיר יושב האיש שבציור?
- 2 מי כתב את הספרים שעל החלון?
- 3 מה מיוחד בשלושת הספרים שבמדף הגבוה?
- 4 מה מסמל המסלול שעל המפה?

השאלות הן: 1. באיזו עיר יושב האיש שבציור? 2. מי כתב את הספרים שעל החלון? 3. מה מיוחד בשלושת הספרים שבמדף הגבוה? 4. מה מסמל המסלול שעל המפה?

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

מי אני?

1. מכונה "מרון", "המחבר" ו"הבית יוסף".
2. נולד בספרד, גורש בגירוש ספרד, עבר משם לטורקיה, ולבסוף עלה לארץ וגר בצפת.
3. החיבור ההלכתי שכתב, "שולחן ערוך", התקבל על כל עם ישראל.
4. בנוסף כתב פירוש על הרמב"ם בשם "כסף משנה", וספר שאלות ותשובות בשם "אבקת רוקח".

ולאם סטו, יטל

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תשי"ח	5707 ה'תשי"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'ת"ש	5258 ה'תרס"ח	4900 ה'תר"ם	4800 ה'תר"ם	4650 ה'תרס"ה	4260 ה'תרס"ו
2019 שנת סיום הטי"ז ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לוי	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר מועד | מַסַּכַּת כְּתוּבוֹת, דף צ"א - צ"ד

אמרו הבנים: **לא אנחנו לוינו את הכסף**, אי אפשר לתבוע אותנו בדין תורה. אבא גם לא השאיר אחריו קרקעות משועבדות שממך ניתן לגבות את החוב, אבל הבה נברר מה עלינו לעשות. פנו הבנים אל הרב שהבהיר להם, כי אכן **מדיני ממונות הם אינם חייבים מאומה, אך אם האב הותיר אחריו כסף יש מצוה על היתומים מעל גיל בר מצוה לפרוע את החובות שהותיר אביהם**, כי אם לא יעשו כן, יהיה שמו של אביהם מבוזה, כי הכל יאמרו: שהוא לוח כספים ולא החזיר. לכן מצוה על הבנים לפרוע את החובות לכבודו של אביהם.

על כך אומר התלמוד שאם הקונה עושה בברקע **מעשים שמראים שהוא הבעלים החדש**, בכך הוא קונה את הברקע. למשל, כשהקונה **עושה גדרות לשדה** – הוא קונה את הברקע, כי מי בונה גדר? רק בעל הבית. אדם סתם כך אינו בונה גדר לשדה שאינו שייך לו. גם כשהמוכר מסר לקונה דירה את המפתח של הדירה והקונה ניגש ונעל את הדלת במפתח, בכך הוא קנה אותה כי זה סימן של בעלות על הדירה. קננו זה מכונה **"חזקה"**, כי הקונה **"מחזיק בברקע"**.

מורים לנו חז"ל בתלמוד שמסתכלים בתאריך של השטר - מי שהשטר שלו **נכתב מוקדם יותר - זכה בכסף**, כי הוא קיבל אותו ראשון.

A cartoon illustration of a blue owl with large eyes, wearing black-rimmed glasses and a red bow tie. It is holding a green book with a red bookmark. The owl is standing on two thin legs. To its right is a small white rectangular box with a red border.

יְהוָה יִשְׁמַע אֶת שְׁמֵיכֶם וְיִשְׁמַע אֶת שְׁמֵיכֶם
(וְיִשְׁמַע אֶת שְׁמֵיכֶם וְיִשְׁמַע אֶת שְׁמֵיכֶם)

שאלות

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עקון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יצייין את מס' העלון עליו אתם עונים.* בפיקוח רואה חשבון

